er Fattiggaarden. I de fleste Sogne ligger en saadan Anstalt venligt og kønt, opført solidt og forsvarligt, og med sit blaa Skifertag ser den anderledes værdig ud end de gamle i vore Fædres Tid kjendte Fattighuse, Steder, fra hvilke Urenlighed og Stank meldte den kommende om dyb Nød og Elendighed. Ja, bedre end de gamle Fattighuse er unægtelig de moderne. Men man skal ikke skue Hunden paa Haarene, og det vil i Sandhed vise sig, at ser Fattiggaardene end godt ud udvendig fra — det sørger Amtet for — saa er de dog kun — for at bruge et bibelsk Billede — kalkede Grave, ti fulde af Elendighed er de. Lad os træde indenfor, saa svinder alle Illusioner.

En Flok Børn møder os. De er paa Sognet. Det er billigst at holde dem paa Fattiggaardeu, og derfor bliver de smaa Stakler satte paa et saadant Sted; én Kommune har 40, en anden 20, en tredje 10 saadanne Børn, Antallet veksler, men lige uheldigt er Opholdsstedet.

„Se til, at I ikke forarger en af disse Smaa", lød Frelserens, den store Børnevens Ord, og dog sætter saakaldte Kristne dem sammen med Samfundets Bærme. Der gaar et halvfjollet Fruentimmer, der en Drukkenbolt, der en Tyvekvind, der to Mænd, nylig hjemkomne fra Vridsløselille, og alle disse er de smaas daglige Omgang. Og hvordan bliver saa Livet levet der? Sjælden nogenlunde ordentligt; Tyveri, Drik, Løsagtighed, Banden og Galen, Trods og Brutalitet hersker fra Morgen til Aften, Kosten er vel god, men Tonen utaalelig, Opholdsstedet er vel billigt, men det er fordærveligt for Sjælene, og af de smaa Børn, der tit kom derind, da de ikke kjendte Forskjel paa ondt og godt, vokser en Slægt, der snart kjender det onde, men har glemt det gode. Og for at vise, at der ingen Overdrivelse ligger deri, er det nok at pege paa, at over Halvdelen af de Børn, der er opdragne paa saadanne Fattiggaarde, ender som straffede Personer. Dette kommer der ud af at sætte Børn i saadanne Hjem og blandt saadanne Mennesker. I . . . . . Fattiggaard findes der saaledes 2 Mænd, der lider af delirium tremens, 2 tyvagtige Kvinder, 1 eller 2 Mænd, der skifter med Opholdet der og i Tugthuset, flere løsagtige Kvinder, der indenfor Gaardens Enemærker fortsætte deres frække Liv, 2 tjollede, flere syge, nogle gamle, værdige fattige og 14 Børn. — Ja, Mændene har vist sig som de rette Hjælpere i Nød.

Men ikke blot er det Børnene, der lider ved et saadant Opholdssted, det gjør ogsaa de værdige gamle og svage, der findes der. Aldrig alene, altid Uro, altid Støjen, Banden, raa Tale, faa Glæder, men mange onde Ord er det, der møder dem hver Dag. Ja, sine Steder skal gamle Ægtefolk, der maaske har levet sammen i Ægteskab i mangfoldige Aar, adskilles, han skal paa Mandfolkeafdelingen, hun paa Kvindeafdelingen; og om dette end ikke sker ofte, ske kan det, og det uden at Loven har det fjærneste at indvende.

. Ja, en uendelig Nød findes der paa disse Fattiggaarde; vel fordærves de gamle ikke i samme Grad som de smaa Børn ved Opholdet der, men de lider aabenbart, og derfor kan vi forstaa, hvorfor Uviljen er saa stor mod disse Fattiggaarde. „Nej, saa vil vi hellere sulte end leve der", har jeg hørt mange sige

Ja, Mændene har vist, at de er daarlige Hjælpere i Nød, og den